

Številka: 02278/2023

Datum: 4. julij 2023

Z a p i s sestanka članov UO Sekcije za promet pri OZS z mag. Alenko Bratušek, ministrico za infrastrukturo,
ki je potekal v torek, 27. 6. 2023 med 10. in 12. uro v prostorih Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije (Celovška 71, Ljubljana; sejna soba št. 105/I).

MZI: mag. Alenka Bratušek (ministrica za infrastrukturo), mag. Andreja Knez (v.d. generalnega direktorja Direktorata za ceste in cestni promet), mag. Simon Novak (Direktorat za ceste in cestni promet).

Vodstvo OZS: Danijel Lamperger (generalni direktor);

Prisotni člani UO Sekcije za promet pri OZS: Peter Pišek (predsednik), Franc Seršen, Gašper Rudl, Branko Cipot, Dean Žunič, Franc Selič, Srečo Vidic;
Opravičeno odsotni: Peter Mirt, Bogdan Semenič, Miran Krušič, Stanislav Čepon

Ostali prisotni: Anton Dolinšek (predsednik odbora prevoznikov v gradbeništvu), Mira Črešnar (vodja skupine za komuniciranje OZS), Natalija Repanšek (sekretarka sekcije za promet pri OZS);

V uvodnem pozdravu je predsednik sekcije za promet Peter Pišek pozdravil prisotne in se zahvalil ministrici za čas, ki ga je namenila današnjemu sestanku ter trudu, ki ga vlaga v reševanje problematike sektorja cestnih prevoznikov. Pohvalil je dobro sodelovanje resornega ministrstva in obeh prevozniških združenj. Oba z ministrico pa se strinjata, da se določene vsebine rešujejo že dalj časa, kar je posledica v pristojnosti določenih vsebin drugih ministrstev.

- **Zeleni prehod – produkti Sid Banke za gospodarstvo**

Ministrica je podala informacijo, da je že podpisala pogodbo, na podlagi katere bo SID banka lahko objavila razpis o posebno ugodnih kreditih za sektor cestnih prevoznikov.

- **Finančne spodbude za namen digitalizacije sektorja cestnih prevozov**

Peter Pišek je poudaril velik pomen digitalizacije v sektorju cestnih prevozov. V zvezi s to pobudo je sekcija že zaprosila za sestanek ministrico za digitalizacijo. Podan je bil tudi predlog, da na sestanek povabi ministrico za infrastrukturo in ministra za gospodarstvo.

Ministrstvo za infrastrukturo pobudo podpira. MZI razpolaga le z namenskimi sredstvi za namen digitalizacije prometa za učinkovitejše spremljanje in koordiniranje prometa.

- **Nadaljnje aktivnosti delovne skupine za vzpostavitev malih logističnih centrov in v tem okviru varovanih parkirišč za tovorna vozila in problematika umeščanja v prostor**

Peter Pišek je bil kritičen do dela DARS-a v DS za vzpostavitev malih logističnih centrov in v tem okviru varnih in varovanih parkirišč za tovorna vozila, saj z njihove strani niso bile izvedene dogovorjene aktivnosti. Opozoril je na nujne investicije, da se izkoristi geostrateški položaj države in tranzitnim uporabnikom cestnega omrežja ponudi ustrezen nivo uslug. V tem delu je potreben razvoj logističnih procesov, predelave in dodelave. Za vse to so potrebna zaledna parkirišča.

V razpravi je bilo ugotovljeno, da je problematiko potrebno rešiti generalno. Peter Pišek je predstavil pobudo za posebno zakonsko ureditev, ki bi urejala možnost umeščanja malih logističnih centrov ter varnih in varovanih parkirišč v določenem pasu ob AC (npr. 1 km). To bi bil pas s posebnim statusom, ki bi bil namenjen strateškim logističnim oziroma gospodarskim projektom. *Sprejemljivost pobude se preveri pri Ministrstvu za naravne vire in prostor.*

- **Možnosti pridobitve evropskih nepovratnih sredstev**

Predsednik sekcije je podal informacijo, da je bilo na razpisu IPE (2022) v okviru kohezijske ovojnice (sofinanciranje v višini 85 %) uspešno le eno podjetje, ki je pridobilo evropska sredstva za izgradnjo in nadgradnjo varnih in varovanih parkirišč.

Podal je pobudo, da bi morala SID banka sama neposredno pridobiti evropska nepovratna sredstva, ki bi jih preoblikovala v produkte za gospodarstvo in ne, da ta proces teče preko ministrstev.

Ministrstvo za infrastrukturo vodi številne aktivnosti glede pridobivanja evropskih nepovratnih sredstev in organizira predstavitve, na katere so povabljeni tudi prevozniki. Za podjetja, ki izkažejo interes za prijavo na razpis, se organizira sestanek, kjer se preučijo možnosti za pridobitev sredstev. Preverjeni bodo morebitni dodatni viri pridobitve evropskih nepovratnih sredstev.

- **Problematika pomanjkanja delovne sile in predlogi postopkov za pridobitev delovnih dovoljenj**

Peter Pišek je predstavil pobudo t.im. zaposlovanja »na zaupanje«. Po mnenju zbornice bi država morala v tujini narediti centre, kjer bi se opravil izbor primernih delavcev za posamezna področja.

Ministrica je pojasnila, da so bile v zvezi s hitrejšo pridobitvijo delovnih dovoljenj sprejete številne aktivnosti. Po njenih informacijah se, med drugim, prerazporeja tudi reševanje vlog pridobitve delovnih dovoljenj iz preobremenjenih UE na manj obremenjene. Za sistemske spremembe bi bila potrebna sprememba zakonodaje. Vlada je med drugim obravnavala tudi predlog zaposlovanja tujcev »na zaupanje«, vendar so bile s strani resornih ministrstev podane številne pripombe.

V okviru medresorskih aktivnosti bo preverjen trenutni status oziroma problematika pridobivanja delovnih dovoljenj in prerazporejanja reševanja vlog med posameznimi UE.

- **Izgradnja tretje razvojne osi**

Ministrica je podrobno predstavila potrebne aktivnosti na področju izgradnje tretje razvojne osi. Terminski plan izgradnje je bil dan v revizijo mednarodno priznanemu slovenskemu strokovnjaku. V konkretnem primeru gre za izredno zahtevne infrastrukturne objekte. Terminski plan izgradnje je bil ocenjen kot ustrezen, hitreje kot se trenutno odvijajo aktivnosti, realno ni izvedljivo.

Južni del trase tretje razvojne osi je na prvem odseku (etapi 1 in 2 – od Novega mesta do Osredka) pripravljen za gradnjo, s katero pa ni mogoče začeti, dokler ne bo gradbeno dovoljenje pravnomočno. Projekt je na odseku od Novega mesta do Osredka obstal zaradi tožbe civilne iniciative na izdani gradbeno dovoljenje.

- **Spremembe Zakona o prevozi v cestnem prometu: nadomestilo prevoznikom za zamude pri natovoru/raztovoru blaga in pravica do dviga prevoznine, če se dvigne cena goriva (in obratno)**

Ministrica je podala informacijo, da sta bila oba predloga vnesena v predlog sprememb ZPCP-2, ki pa je trenutno v medresorskem usklajevanju.

- **Zelena pretočnost Balkan (zastoji tovornih vozil na hrvaško-srbskih mejnih prehodih),**

Glede podane pobude sekcije za hitrejšo pretočnost tovornih vozil predvsem na hrvaško-srbski meji je ministrica pojasnila, da je to problematiko obravnavala tako s hrvaškim, kot tudi srbskim ministrom za promet. Po informacijah srbskega ministra naj bi bil določen mejni prehod, ki bo namenjen hitremu prehodu hrvaških in srbskih tovornih vozil. Z njene strani je bila podana prošnja, da se vključi tudi slovenska tovorna vozila. MZI pričakuje odgovor hrvaške in srbske strani glede podanega predloga.

Generalni direktor OZS je podal predlog, da se prouči možnost usmeritve pomoči tretjim državam za namen reševanja problematike pretočnosti mejnih prehodov. OZS bi lahko v konkretnem primeru poiskala za partnerstvo tuja prevozniška združenja.

- **Nacionalni energetska in podnebni načrt (NEPN)**

Ministrica je podala informacijo, da je Vlada RS sprejela posodobitev Nacionalnega energetskega in podnebne načrta Republike Slovenije (NEPN). NEPN je eden ključnih korakov Slovenije k podnebno nevtralni Sloveniji in EU do leta 2050. Slovenija z njim definira energetske in podnebne cilje ter politike in ukrepe, kako te cilje doseči do leta 2030 ter predvidevanja še za nadaljnjih deset let. Zastavljeni cilji na področju prometa so ekstremno visoki. Do leta 2030 bo na tem področju potrebno drastično znižati emisije CO₂. Eden izmed ukrepov bo zajemal tudi aktivnosti za spodbujanje zamenjave vozil za čistejša vozila.

Sekcija za promet je v zvezi z ukrepi zelenega prehoda že zaprosila za sestanek ministra za okolje, podnebje in energijo.

- **Trenutno stanje glede vzpostavitve finančnih spodbud za sektor cestnih prevoznikov v izvedbi Borzena**

Ministrica je pojasnila, da naj bi bila po informacijah ministra za okolje, podnebje in energijo do konca meseca septembra 2023 sprejeta pravna podlaga, na podlagi katere bi se lahko izvedle subvencije za sektor prevoznikov.

- **Znižanje višine glob za napake voznikov v postopku cestninjenja (napačna nastavitve številca osi)**

Ministrica je pojasnila, da so proučili analizo podatkov glede predmetnih kršitev. V predlogu spremembe Zakona o cestninjenju bo upoštevana pobuda za znižanje globe v primeru napačne

nastavitve števila osi. Ne bo pa mogoče ugoditi pobudi o nezaračunavanju glob v primeru večkratnih kršitev. Že z znižanjem globe bo ta problematika manjša.

- **Vzpostavitev novega sistema izobraževanja za poklicne voznike**

MZI podpira predlog prevozniških združenj glede vzpostavitve dodatnega novega sistema izobraževanja voznikov, ki bi se izvajalo v prevozniških in logističnih podjetjih.

Pobuda mora biti podana s strani OZS pristojnemu ministrstvu za šolstvo.

- **Ostali predlogi in pobude prevoznikov**

Številni gorenjski podjetniki poslujejo s partnerji na avstrijskem Koroškem. Glede na večje zastoje pred Karavanškim predorom se predlaga, da bi se sprostil tovorni promet za »solo« kamione čez MP Ljubelj.

S strani prevoznikov je bila podana pobuda za subvencioniranje nakupa novih digitalnih tahografov druge generacije. Gre za novo, na ravni EU predpisano obveznost, ki bo prevoznikom povzročila dodatne stroške. Strošek na vozilo zamenjave naprave se ocenjuje na cca 600 EUR.

Obe prevozniški združenji bosta preverili ali ostale evropske države nudijo finančne spodbude za namen zamenjave tahografov. MZI bo na tej osnovi proučilo možnosti subvencioniranja.

Prevozniki so bili kritični do državne pomoči osebam, ki so sposobni za delo, a so trajno nezaposleni. V nadaljevanju je bil predstavljen primer delavca, ki je zaradi bolezni na bolniškem staležu že več let. Glede na zdravstveno stanje se ne pričakuje, da bi lahko še kdaj opravljal svoje delo. Njegov zdravnik podaljšuje bolniški stalež delavcu že več let in pričakuje se, da se bo to nadaljevalo vse do upokojitve. Prevozniki so opozorili, da delodajalec v tem primeru še vedno krije stroške kot so npr. regres, božičnica ipd. Na nivoju države bi bilo nujno sprejeti ukrepe v smeri, da se delodajalca razbremeni finančnih obveznosti do delavcev, ki so na dolgotrajni bolniški.

Predsednik sekcije je opozoril na nelojalno konkurenco, ki jo povzročajo ukrajinski prevozniki z dumpinškimi cenami na celotnem evropskem trgu. Prevoznikom so ponujene storitve, ki dosegajo le 40 % cene storitve. Problematiko bi bilo potrebno obravnavati na evropskem nivoju.

Peter Pišek se je ministrici zahvalil za aktivnosti v okviru medresorske delovne skupine za »optimiranje logističnih procesov v cestnem tovornem prometu z Luko Koper«. V okviru tega v sekciji ocenjujejo, da je težava predvsem v delu špediterjev in neustrezni IT podpori.

Zapisala:

Natalija Repanšek

Za OZS – Sekcija za promet
Peter Pišek
predsednik

Za MZI:
mag. Andreja Knez
v.d. generalnega direktorja
Direktorata za ceste in cestni promet

Nadaljevanje sestanka:

Sestanek se je nadaljeval brez gostov MZI po naslednjem dnevnem redu:

2. Pregled in potrditev zapisnika sestanka UO sekcije z dne 19. 5. 2023 in zapisnika dopisne seje (14.6.-19.6.2023)
3. Predlogi in pobude

Add 2.

Soglasno je bil sprejet

Sklep št. 50: «UO sekcije za promet potrjuje zapisnik sestanka z dne 19. 5. 2023 in zapisnik dopisne seje (14.6.-19.6.2023).«

Add 3.

Peter Pišek je prisotne seznanil o pobudi sekcije za dvig dnevnic za delo v tujini. Predlog je bil podan v odločanje UO OZS, ki pa še ni zavzelo končnega stališča. Za mnenje se je zaprosilo vse ostale strokovne sekcije.

Vse prisotne je zaprosil naj se maksimalno angažirajo za pridobitev dodatnih razstavljalcev na srečanju prevoznikov, ki se bo odvijalo v soboto, 30. septembra 2023. Vsi člani UO sekcije naj na svojem območju tudi motivirajo svoje stanovske kolege za čim večji obisk. Prav tako naj kontaktirajo svoje območne zbornice, da pred dogodkom telefonsko kontaktirajo prevoznike in jih motivirajo za obisk dogodka.

Franc Seršen je podal informacijo, da so na OOZ Šiška zaposlene same podale pobudo za pomoč pri izvedbi dogodka ter pri telefonskem obveščanju članov.

Po krajši razpravi je bil sprejet naslednji

Sklep št. 51:«Naslednji sestanek UO Sekcije za promet bo v sredo, 13. 9. 2023 ob 8.30 uri na OOZ Celje. Sledil bo sestanek UO v četrtek, 28. 9. 2023 v rogaški Slatini. Logistična konferenca bo v petek, 29. 9. 2023 in Srečanje prevoznških družin in prevoznških podjetij Slovenije v soboto, 30.9.2023.«

Zapisa: Natalija Repanšek

Predsednik Sekcije za promet: Peter Pišek